

خبر

۵ دهه تلاش، ۱۴ هزار نفر اشتغال و تولید سالانه ۵۸ میلیون قطعه خودرو در کروز

شرکت قطعه‌سازی کروز ۴۳ساله شد و مرور کارنامه این شرکت حکایت از پنج دهه تلاش و سختکوشی برای ایجاد ۱۴ هزار اشتغال و تولید ۵۸ میلیون قطعه خودرو توسط این قطعه‌ساز بخش خصوصی برای استقلال و خودکفایی دارد.

تجربه کروز گواهی بر آن است که بخش خصوصی می‌تواند پاسخ‌گوی بسیاری از نیازهای صنعتی کشور باشد. این شرکت فعالیت خود را پنج دهه قبل با ساخت اتصالات حساس مخابراتی آغاز می‌کند. تولید اتصالات مخابراتی به دلیل حساسیت و ظرافت بالا، پیچیدگی‌های منحصربه‌فردی داشت، اما دانش فنی و حساسیت مدیران کروز سبب شد اتصالات مخابراتی کروز به‌سرعت جایگاه اطمینان‌بخشی پیدا کند و از نظر نرخ خطای قطعات، عملکرد بهتری نسبت به تولیدکنندگان باسابقه دنیا پیدا کند و در نهایت تلاش‌های این شرکت باعث نوآوری، بومی‌سازی و دستیابی به آخرین فناوری‌های نوین جهان در مسیر داخلی‌سازی ساخت بیش از سه‌هزارو ۳۰۰ قطعه برای مقابله با تحریم، تقویت و استمرار تولید صنعت شد.
علی‌رغم آنکه تداوم فعالیت در ساخت قطعات مخابراتی می‌توانست برای این شرکت رضایت‌بخش باشد، اما روحیه داخلی‌سازی مدیران آن موجب شد با شناسایی خلاهای صنعت، سراغ ساخت قطعات الکترونیکی خودرو بروند و پروژه استقلال کشور در قطعات الکترونیکی و برقی خودرو از بیگانگان را کلید زدند.

در نهایت پروژه ساخت قطعات خودرو علی‌رغم پیچیدگی‌ها و موانع متعدد فنی و سیاسی، با اهتمام مدیران کروز به سرانجام رسید و اکنون این شرکت به یکی از بزرگ‌ترین قطعه‌سازان غرب آسیا تبدیل شده است و در طول سال‌های گذشته تجربه صادرات قطعه به بزرگ‌ترین خودروسازی‌های جهان نظیر پژو فرانسه را نیز در کارنامه خود ثبت کرده است.

قطعه‌سازی کروز در آستانه چهل‌وسومین سال فعالیت خود، ۱۴ هزار نفر را به‌صورت مستقیم و بیش از ۲۰ هزار نفر را غیرمستقیم مشغول به کار کرده است. این شرکت همچنین با ساخت قطعات پیچیده الکترونیکی مانند ECU و ACU و همین‌طور حسگرهای مختلف، در کنار ۱۴ واحد تولیدی دیگر، فعالیت خود را در قالب سه سایت عظیم با جدیت ادامه می‌دهد. ساخت قطعات مرغوب با سخت‌گیرانه‌ترین ارزیابی‌های فنی و مهندسی در شرکت کروز موجب شده اقبال بازار به این قطعات افزایش پیدا کند و این برند منجر به ارزشمندی خودروهای تولیدی شود.

کروز در چهارمین دهه فعالیت خود با راه‌اندازی واحد خودکفایی و حمایت از زنجیره اقتصاد صنعت خودرو، چتر حمایتی خود را بر فعالان خرد و متوسط این صنعت گسترانیده است؛ به نحوی که این شرکت از واحدهای خرد و متوسط صنعت خودرو دعوت می‌کند تا بخشی از زنجیره تولید یک قطعه را تکمیل کنند و از ارزش‌افزوده آن منتفع شوند.

یادداشت

سیستان و بودجه‌بندی عالمانه آب

حسین سرگزی

دکترای‌بیان‌زادایی

معضل گردوغبار نهم‌ها اصلی‌ترین مانع توسعه در سیستان است، بلکه بزرگ‌ترین تهدید حیات زیستی در آن منطقه نیز هست. مهم‌ترین خاستگاه گردوغبار، بستر خشکیده تالاب هامون است که به مدد بارش‌های غیرقابل‌کنترل در افغانستان، ایک بخش‌های کوچکی از آن را آب فراگرفته و امید است با افزایش میزان آب در این سوی مرز و البته همکاری و مسئولیت‌شناسی دستگاه‌های ذی‌ربط، آبرسانی به نقاط برداشت گردوغبار که معمولاً به صورت طبیعی در مسیر آب نیستند، انجام شود.

بخش بعدی اراضی زراعی از کشت مانده و بایر منطقه است که امید چندانی به زیر کشت رفتن ندارد در سال جاری برایشان متصور نیست و امکان آبرسانی عادلانه به همه ذی‌نفعان نیز فراهم نیست؛ اما اینک آب در رودخانه سیستان جاری شده و کانال‌های تغذیه‌کننده چاه‌نیم‌ها (به‌عنوان مخازن آب شرب) در حداکثر گنجایش و توان فنی در حال انتقال آب هستند.

سؤال دغدغه‌مدان در شرایط فعلی این است که بودجه‌بندی عالمانه آب جاری فعلی با توجه به نیازهای منطقه چیست؟ به نظر می‌رسد فوری‌ترین و ضروری‌ترین اولویت در توزیع آب در سیستان، آبرسانی به بستر خشکیده رودخانه‌ها و نهرهایی است که شیره جانسان به وسیله توسعه بی‌ضابطه چاهک‌های کشاورزی کشیده شده است. پوشش گیاهی رو به زوال حاشیه نهرها در انتظار رفع عطش چهارساله (بعد از سیلاب سال ۹۸) است. دیری نخواهد پایید که تابستان از راه برسد و خشک‌شدن پوشش گیاهی با وقوع توفان ریزگرد شرایط آزارآزمایی را مجدداً بر دشت سیستان حاکم کند. بعد از جاری‌شدن آب در خشک‌رودها، اولویت با پوشش پایای دشت اعم از باغات، جنگل‌های دست‌کاشت، بیشه‌زارهای طبیعی و کانون‌های بحرانی فرسایش‌بادی است که تثبیت آن ضامن تداوم حیات و سلامتی در منطقه خواهد بود.

زندهار ضروری برای مطالبه‌گران و علاقه‌مندان منطقه در شرایط فعلی، ایجاد انتظار و زیاده‌خواهی برای انجام کشت حدقلی و بی‌ثمر تابستانه یا سیاسی‌کردن توزیع عادلانه پیشنهادی با هدف حداکثر گستردگی در مناطق فرسایش‌پذیر سطح دشت است که باید با هوشمندی و وحدت نظر از آن اجتناب کرد.

محسن بهرامی ارض‌اقدس، عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران تأثیرات سوء نرخ ارز بر تولید را در گفت‌وگو با «شرق» بررسی می‌کند

راه گمشده دلار

لیلامرگن

«رئیس کل بانک مرکزی قیمت دلار بازار آزاد را قبول ندارد؛ درحالی‌که اگر قیمت دلاری که قبول دارند، نرخ نیمایی است، باید پذیرند این نرخ اکنون چند برابر نرخی است که در گذشته واحدهای تولیدی ما برای رفع نیاز ماده اولیه، تجهیزات و ماشین‌آلات استفاده می‌کردند»؛ این نکاتی است که محسن بهرامی ارض‌اقدس، کارشناس اقتصادی، می‌گوید و توضیح می‌دهد که جهش تولید نیاز به نقدینگی دارد و در شرایط فعلی و با نوسانات نرخ ارز، تأمین نقدینگی دشوار شده است.

محصول داشته باشند، چگونه یک واحد تولیدی برای دریافت تسهیلات باید ۴۰ درصد سود و بهره به بانک بدهد ولی از سوی دیگر محصولش را با ۱۵ درصد سود بفروشد.

او تأکید کرد: این یک پارادوکس محدود است که از نظر من باید هرچه زودتر در مجلس یا شورای هماهنگی اقتصادی سران سه قوه، برای آن تدبیری اندیشیده شود تا شعار امسال زمینه تحقق پیدا کند.

صنایع ارزبر بیشترین آسیب را می‌بینند

عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران به این پرسش که کدام صنایع از سیاست‌های انقباض پولی بانک مرکزی بیشترین آسیب را می‌بینند؟ پاسخ داد: همه صنایع ما عموماً ارزبری دارند و به نسبتی که ارزبری داشته باشند، طبیعتاً نیاز به نقدینگی آنها برای خرید ارز بیشتر می‌شود؛ به‌جز آن دسته از صنایع ما که صادراتی و تک‌محصولی هستند، مثل مس و فولاد که بیشتر به منابع داخلی متکی بوده و درآمد ارزی دارند.

او افزود: این صنایع می‌توانند بخشی از نیازهای ارزی خود را تأمین کنند. آنها هم مثل پتروشیمی و صنایع پایین‌دستی نفتی که پیش‌بینی می‌شود امسال ۱۵ میلیارد دلار صادرات داشته باشند، مکلف هستند ارز حاصل از صادرات خود را در شبکه کنترل‌شده بانکی و شبکه نیما عرضه کنند.

ارض‌اقدس گفت: درحالی‌که تولیدکنندگان ما متوسط ارز مصرفی‌شان را با دلار حداقل ۵۰۰ تومانی که میانکین نیما و بازار آزاد است، تأمین می‌کنند، ناگزیرند از حاصل از صادرات خود را به نرخ ۴۰ هزار تومان که بانک می‌گوید، در سامانه نیما عرضه کنند.

او تأکید کرد: این مشکل مضاعفی است که حتی برای واحدهای صادراتی ما که صادرات‌محور هستند و عمدتاً مواد خام صادر می‌کنند نیز وجود دارد. این یک معادله چندمجهولی است که حل آن، تدبیر ویژه‌ای می‌طلبد و بیش از همه از بانک مرکزی انتظار می‌رود یک بسته سیاست‌گذاری را تدوین کند تا مشکل نقدینگی بانک‌ها به‌گونه‌ای حل شود.

این کارشناس اقتصادی بیان کرد: باید بانک مرکزی به‌گونه‌ای عمل کند تا بانک‌ها بتوانند واحدهای تولیدی را تحت پوشش قرار دهند و نقدینگی آنها را تأمین کنند تا این واحدها به فعالیت‌شان ادامه دهند.

او ادامه داد: بانک مرکزی گزینه‌های متعددی برای اجرا نداشته و شاید به نظر من بین دو بدتر، گزینه بدتر را انتخاب کرده است.

او ادامه داد: همه ما می‌دانیم که یکی از علت‌های تورم، رشد نقدینگی است و برای هدف‌گذاری کنترل تورم که سال قبل هم جزء شعار سال بوده است، بانک مرکزی در تلاشی با هدف کم‌کردن ناترازی بانک‌ها، عملاً مقدار زیادی

جوابیه

پاسخ وزارت اقتصاد به گزارش «شرق»

مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت امور اقتصادی و دارایی در «پاسخ» به گزارش مورخ یک اردیبهشت ۱۴۰۳ روزنامه «شرق» با تیتُر «رنج‌نامه‌های صنعت» توضیح داد: در این گزارش به سه نامه از سوی فعالان اقتصادی و سه مطالبه متفاوت اشاره شده است که در دو مورد به حیطه مسئولیت وزارت اقتصاد بازمی‌گردد. درباره نامه مجمع کارآفرینان ایران درباره چالش‌های مربوط به امور گمرکی و موانع آن برای تولید شایان ذکر است که دولت سیزدهم در راستای تقویت عملکرد گمرک برای ترخیص کالاها در جهت کاهش رسوب کالا در مرزها اقداماتی را به انجام رسانده است. بر اساس آخرین آمار گمرک، درخصوص زمان ترخیص کالاها در گمرک در دو حوزه صادرات و واردات در سال گذشته، گام‌های مثبتی برداشته شده است و در نتیجه زمان ترخیص کالاهای صادراتی از یک روز به حدود چهار ساعت و زمان ترخیص کالاهای وارداتی از هفت روز به سه روز کاهش یافته است. البته ۲۲ دستگاه که در سامانه گمرک در یک مرحله‌ای از تشریفات باید مجوزی را ارائه و به استعلامات پاسخ دهند و طبیعی است که تأخیر در عمل به تعهدات هریک از این دستگاه‌ها باعث طولانی‌شدن تشریفات گمرکی، رسوب کالا، افزایش تورم، کمبود کالا در بازار و نارضایتی صاحب کالا و بار خ خواهد داد.

از این جهت، به استناد تبصره (۱) ماده (۳) این‌نامه اجرایی ماده ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز تمامی سازمان‌های همکار و همجوار مجوزدهنده ترخیص کالا از اماکن گمرکی مکلفاند مجوزها را از طریق سامانه یکپارچه مجوزها به گمرک ارائه دهند. در این راستا گمرک جمهوری اسلامی ایران جهت استقرار تدریجی سامانه پنجره واحد تجارت فرامرزی در امور گمرکی در تمامی گمرکات اجرایی- آمادگی کامل داشته و سازمان‌های همجوار مجوزدهنده در حوزه تجارت خارجی برای ترخیص کالا، بایست ضمن اتمثال به سامانه یکپارچه مجوزها وزارت صمت، مجوزها را از طریق این سامانه به سامانه جدید گمرک ارسال نمایند. در واقع با همکاری سازمان‌های همجوار با انجام تکالیف مرتبط قانونی در ماه آینده، مجوزها از طریق سامانه یکپارچه مجوزها دریافت شود. علاوه بر این کاهش زمان پاسخ به استعلام‌های گمرکی نیز از میانگین ۱۱ روز به کمتر از هفت روز در بهمن ماه گذشته کاهش یافته و انتظار می‌رود که این کاهش بیشتر نیز شود.

دیگر مربوط به بند س تبصره ۶ قانون بودجه‌ها سال جاری است که بر اساس آن مجموع معافیت‌ها، نرخ صفر مالیاتی، کاهش نرخ مالیاتی و سایر مشقوق‌های مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی از محل مجموع درآمدهای حاصل‌شده برای عملکرد سال ۱۴۰۳ کلیه مؤدیان به‌استثنای معافیت‌های دارای سقف زمانی مشخص و موارد مندرج در ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم و قانون جهش تولید دانش‌بنیان برای اشخاص حقوقی تا ۵ هزار میلیارد ریال و اشخاص حقیقی تا ۵۰۰ میلیارد ریال قابل‌اعمال شده است. گنتی این است دولت و مجلس در برنامه هفتم توسعه به ساماندهی معافیت‌های مالیاتی شرکت‌های بزرگ اهتمام داشته‌اند و آنچه بند س تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۳ مقرر داشته بر این است تا شرکت‌هایی که چندین هزار میلیارد تومان درآمد و سود خالص داشته اما به‌واسطه این معافیت‌های پراکنده و قوانین غیرشفاف تودرتو، عملاً مالیات آنها با نرخ بسیار محدود یک الی دو درصد محاسبه و وصول می‌شد، ساماندهی شود.

البته موضوع سقف‌گذاشتن برای معافیت‌ها در قالب یک مجموعه مقررات و نه موردی بحث جدیدی نیست. سال‌هاست که پروژه‌های مجموع درآمدهای مالیاتی اشخاص حقیقی (PIT)، مالیات بر عایدی سرمایه (CGT) و ساماندهی معافیت‌ها در دستور کار بوده و به دلایل مختلفی از جمله نگرانی از فراهم‌نبودن زیرساخت‌های سیستمی و عدم استقرار کامل نظام جامع مالیاتی به تعویق افتاده است. در لایحه جدید اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم مصوب دولت که فعلاً در مجلس متوقف است نیز مقررات سقف‌گذاری برای معافیت‌ها در منابع مالیاتی مختلف در نظر گرفته شده که اجرای آن منوط به تصویب در مجلس است.

از نقدینگی بانک‌هایی را که پیش برداشت داشتند، بلوکه کرد و قدرت وام‌دهی بانک‌ها را از این طریق به‌شدت تحت تأثیر قرار داد.

عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران گفت: متأسفانه در شرایط فروش اوراق مشارکت هم ما شاهدیم که اگر فرصتی برای تأمین نقدینگی فراهم می‌شود، باز این اوراق عملاً توسط شرکت‌های دولتی و نهادهای خصولتی که بنگاه‌های غیرخصوصی غیردولتی هستند، خریداری می‌شود. او اضافه کرد: از طرف دیگر، طبق نظرسنجی‌هایی که سه سال متوالی توسط اتاق بازرگانی انجام شده است، مهم‌ترین مشکل واحدهای تولیدی ما کمبود نقدینگی است.

افزایش نیاز به نقدینگی به دلیل رشد نرخ ارز

ارض‌اقدس بیان کرد: در پارادوکسی گیر کرده‌ایم که جهش تولید و رشد تولید مستلزم رفع کمبود نقدینگی واحدهای تولیدی است. از یک طرف هم کنترل تورم مستلزم کنترل نقدینگی و جلوگیری از کسری بودجه است.

او ادامه داد: بانک مرکزی به جای سیاست انقباض پولی باید تدبیری می‌اندیشید که مشکل نقدینگی واحدهای تولیدی را حل کند؛ چون خودش مسبب این مسئله است. وقتی واحدهای تولیدی ما برای تأمین مواد اولیه قبلاً از ارز هزارهزارو ۲۰۰ تومانی مواد استفاده می‌کردند و امروز باید با دلار ۶۰۰ هزار تومانی و اگر نرخ نیمایی را در نظر بگیریم، به دلار چهل‌وچند هزار تومانی نیازهای خود را تأمین کنند، عملاً نقدینگی مورد نیاز برای تأمین ارز خرید مواد اولیه این واحدها ۱۰۰ برابر شده است.

این کارشناس اقتصادی گفت: از آن سو، بانک‌ها ارائه تسهیلات را محدود کرده‌اند. وام‌دهی و تسهیلات‌دهی به واحدهای تولیدی در شرایط معمولی گذشته راحت‌تر بود و بانک‌ها برای گشایش اعتبار ۱۰ درصد پیش‌پرداخت را برای خرید ارز طلب می‌کردند؛ اما اکنون باید یک واحد تولیدی صددرصد پول ارز خود را پرداخت کند و در بعضی جاها ۲۰ درصد هم اضافه بدهد.

او اضافه کرد: این سیاست یعنی نقدینگی مورد نیاز واحدهای تولیدی ما بیش از ۱۰ برابر شده، ولی قدرت وام‌دهی بانک‌ها و تسهیلات‌دهی آنها به کمتر از ۱۰ درصد کاهش پیدا کرده است. این روند‌ها موجب شده است مشکلات نقدینگی واحدهای تولیدی ما به‌شدت افزایش پیدا کند.

ارض‌اقدس ادامه داد: حالا واحدهای تولیدی چگونه می‌توانند در این شرایط بد بین‌المللی که ما تجربه‌اش می‌کنیم و بحث نرخ ارز، برای تأمین مواد اولیه، تجهیزات و ماشین‌آلات نقدینگی مورد نیازشان را تأمین کنند؟ بازار سرمایه هم وضعیتی ش مشخص است و متأسفانه تحت تأثیر شرایط اخیر و شرایط بین‌المللی، این بازار امکان تأمین سرمایه و نقدینگی واحدها و بنگاه‌های تولیدی را ندارد.

قانون‌گذاری یا تکلیف‌گزاری

ندارند یا حق ندارند که چنین طرح و برنامه‌ای داشته باشند یا اگر دارند، باید با درک و طرح کلی او از زندگی انطباق داشته باشند؛ والا مطرود و محکوم‌اند. وجدان اخلاقی فرد برای او چندان اعتباری ندارد؛ چون خود شخص را بر سر نفس خود امیر می‌داند، نه او را. از آنجا که غیر خود را هرآینه گرفتار نسیان و مبتلا به خطا می‌داند، حضور و نظارت خود را همه جا ضروری می‌داند. حریم خصوصی برای او معنایی ندارد.

اما قانون‌گذار خردمند چنین شانی برای خود نمی‌بیند. او فقط مسئول تأمین منافع عمومی است. منفعت عمومی هم همان حساب‌و‌کتاب سود و زیان معارف است. پس پایش را از کلیم خود فراتر نمی‌گذارد. او نماینده و کارگزار است و شائی بالاتر از اصل و موکل خود ندارد. صلاحیتی که به او داده‌اند، موقتی و امانی است، تازه اگر واقعاً وکیل و منتخب مردم باشد. قانون‌گذار خردمندار مسئول نتیجه رای و نظر خود است؛ چون نتیجه رای و نظر او مستقیماً بر زندگی موکلان منعکس است؛ چون بار عمل او بر کرده دیگران است؛ چون هزینه اقدام او از کسب‌وکار و کیسه مردم است. در وکالت

صفحه اولادامه‌ها از اول

پس برای تخمین آثار و عواقب اقدام خود کوشش معنادار و راستینی نمی‌کند. او در هر حال خود را مقبول، ماجور و مصیب می‌داند و وقتی شکست می‌خورد، تقصیر را گردن فراهم‌نبودن شرایط یا توطئه یا غفلت دیگران می‌اندازد. مثلاً وقتی برای جوانی جمعیت قانون‌گذاری می‌کند؛ ولی با وجود صرف هزینه‌های روانی و اجتماعی و مالی هنگفت نتیجه معکوس می‌گیرد، اهمیتی نمی‌دهد. او وظیفه و تکلیف خود را بجا آورده است. نقد عمل بدفرجام بی‌سرانجام خود را نمی‌پذیرد و به جای اینکه خود را مخاطب انتقادها ببیند، منتقدان را روبه‌روی خدا قرار می‌دهد. با آنکه با انتخاب‌های خود دیگران را اسیر می‌کند و به آنها صدمه می‌زند؛ اما به خاطر آن به کسی حساب پس نمی‌دهد. از نظر چنین قانون‌گذاری، قانون در واقع همان چوپ تر است و خلائق ظلم و جهول را به هر وسیله از‌جمله با چوب تر قانون باید به راه راست هدایت کرد. قبول و رضایت آنها مهم نیست؛ چون نمی‌فهمند یا نمی‌خواهند بفهمند و باید به آنها فهماند. خیال می‌کند دیگران هیچ نقشه و برنامه‌ای برای زندگی خود